

Warszawa, 26-04-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

XI.505.1.2023.JJ

Pan

Grzegorz Puda

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 lutego 2023 r. (znak: DSR-Vab.690.4.2023.MB), dotyczące sposobu weryfikacji przestrzegania zasady niedyskryminacji przez samorzady ubiegające się o dofinansowanie z funduszy europejskich, przekazuję uprzejmie co następuje.

Przed wszystkim wyjaśnić należy, że na stronie Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-uchwały-anty-lgbt-samorzady-odpowiedzi-kolejne> zamieszczono informacje o wystąpieniach Rzecznika skierowanych do gmin i powiatów, które w 2019 r. i 2020 r. przyjęły – nadal obowiązujące w dacie wystąpienia RPO – uchwały przeciwko „ideologii” LGBT i wyrażających apel o podjęcie działań mających na celu ich uchylenie. W komunikacie dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej RPO udostępniane są skany odpowiedzi organów samorządów, które wpływają do Rzecznika. **Podkreślenia wymaga, że dane publikowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich nie stanowią oficjalnego rejestru czy wykazu dyskryminujących uchwał** – Rzecznik takiego rejestru czy wykazu nigdy nie prowadził, a zbierane dane służą wyłącznie realizacji zadań i kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich wynikających z przepisów prawa, w szczególności mandatu niezależnego organu ds. równego traktowania.

Pragnę podkreślić, że Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżył do sądów administracyjnych dziewięć uchwał organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego o „przeciwdziałaniu ideologii LGBT” i wszystkie te uchwały zostały uznane przez sądy administracyjne za podjęte bez podstawy prawnej i nieważne z powodu rażącego naruszenia prawa przez organy je podejmujące. Pomimo upływu trzech lat od wniesienia skarg RPO na dziewięć uchwał, pięć spraw nadal oczekuje na rozpoznanie przez Naczelny Sąd Administracyjny. Z uwagi na długotrwałość postępowań sądowo-administracyjnych staram się przekonać organy gmin i powiatów o konieczności podjęcia działań uwzględniających ocenę prawną uchwał dokonaną już przez Naczelny Sąd Administracyjny¹, co te jednostki mogą uczynić m.in. przez samodzielne uchylenie uchwał wciąż obowiązujących.

Informacje dostępne w BIP RPO mogą być zatem **wskazówką przy weryfikacji**, czy jednostki samorządu terytorialnego ubiegające się o dofinansowanie z funduszy europejskich nie podjęły dotychczas działań dyskryminujących i czy przestrzegają przepisów antidyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. Mając to na uwadze, proszę o rozważenie i przyjęcie innego sposobu weryfikacji i potwierdzania powyższych okoliczności.

W mojej ocenie, **„uchwały anty-LGBT” powinny być oceniane przez pryzmat zasad wynikających z Karty Praw Podstawowych UE, zwłaszcza w kontekście dystrybucji środków z funduszy unijnych.** Ocena ta powinna być dokonywana w każdym indywidualnym przypadku rozpatrywania wniosku jednostki samorządu terytorialnego.

W związku z tym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wzięcie pod uwagę wskazanych okoliczności przy opracowywaniu kryterium horyzontalnego dotyczącego niedyskryminacji w kontekście wydatkowania funduszy unijnych oraz poinformowanie mnie o podjętych w tej sprawie decyzjach.

Łączę wyrazy szacunku

Marcin Wiącek

---

¹ Zob. <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-nsa-uchylenie-uchwal-anty-lgbt-skargi-kasacyjne-oddalenie> [dostęp: 9 marca 2023 r.].

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/